

ISSN: 3060-4613

13.00.00
13.00.01
13.00.02
13.00.03
13.00.04
13.00.05

13.00.06
13.00.07
13.00.08
13.00.09
07.00.00
19.00.00

01.00.00
02.00.00
03.00.00
09.00.00
10.00.00
11.00.00

№6/2025

M AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogik, psixometodologik va tabiiy fanlarga
ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 1196 sahifa,
5-iyun, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti rektori

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Umarova H.O'. – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Rector of the Nizami National Pedagogical University of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Umarova H.O'. – Minister of Preschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Woogyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali Oliy attestatsiya komissiyasining 26-08-2024-yildagi №11-05-4381/01-Kengash tavsiyasiga ko’ra, pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning tadqiqot ishlari yuzasidan dissertatsiyalarining asosiy ilmiy natijalarini chop etish uchun tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro’yxatiga kiritilgan.

Asos: OAK Pedagogik texnologiyalar va psixologik tadqiqotlar bo’yicha ekspert kengashi tavsiyasi (29-10-2024-y.; №10); OAK Tartib-qoida komissiyasi qarori (30-10-2024-y., №10/24); OAK Rayosatining qarori (31-10-2024-y., №363/5).

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo’yicha
ro’yxatdan o’tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Iqim o'zgarishi muammolari va "yashil ko'nikmalar"ning rivojlanishi.....	14
<i>Abdurashit Karimovich Avliyaqulov</i>	
TTJlardagi qizlarni qo'llab-quvvatlash, mavjud ijtimoiy-axloqiy muammolarni hal etish bo'yicha ilg'or xorijiy mamlakatlar tajribasini o'rganish.....	18
<i>Xasanboy U. Abdusamatov</i>	
Integrativ yondashuv bo'lajak o'qituvchilarda ijodiy va tahliliy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishning asosiy omili	26
<i>Jalilov Nodirjon Azamatovich</i>	
Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarning sibling munosabatlari diagnostikasi.....	30
<i>G'ayibova Nargiza Anorbayevna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifati va samaradorligini oshirishning muhim omillari	33
<i>Hakimova Gulmira To'xtatosheva</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni muzey pedagogikasi vositasida rivojlantirishning pedagogik-psixologik jihatlarini	37
<i>Marayimova Kibriyaxon Islomjon qizi</i>	
Iqtisodiy savodxonlikni oshirishda o'zbek tilining ta'siri	41
<i>Yuldasheva Dilnoza Bekturodova</i>	
Сторителлинг как инструмент формирования ценностных ориентаций старшеклассников	44
<i>Умрихина Виктория Игоревна</i>	
Формирование эстетических предпочтений учащихся музыкальных школ в условиях инклюзивного образования на основе стилевого подхода	52
<i>Ахунова Умида Ойбековна</i>	
Sun'iy intellektning ta'limga integratsiyasi: o'qitish va boshqaruvdagi o'rni	55
<i>Abduxamidova Muyassar Xalimjon qizi</i>	
Buxorodagi jadidchilik harakatining o'ziga xosligi va maktablardagi ta'lim tizimi.....	60
<i>Axrorov Ixtiyor Doniyorovich</i>	
Inklyuziv ta'lim sharoitida imkoniyati cheklangan bolalarning moslashuvida oila va maktabning roli	63
<i>Dadaboyev Jahongir Sherdil o'g'li</i>	
Влияние длительной госпитализации на образовательную траекторию ребенка: междисциплинарный подход	67
<i>Сайфутдинова Насиба Нурматовна</i>	
O'yinning bola faoliyati sifatidagi mohiyati va o'ziga xosligi.....	75
<i>Otasheva Lola Shoto'rayevna</i>	
Psixologik tadqiqotning umummetodologik va xususiy metodologik tamoyillari	78
<i>Xodjimatoeva Nazira Toshmatovna, Mallayeva Gulshoda Maxmudjonovna</i>	
Rivojlanishida nuqsoni bor bo'lgan bolalarni ijtimoiy hayotga tayyorlashda inklyuziv ta'limning o'rni	81
<i>B. Xusniddinova</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida loyihaviy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirish	85
<i>Zulaykho Samatovna Ro'ziyeva</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutq ko'nikmalarini dars jarayonida rivojlantirish texnologiyasi	89
<i>Xudaybergenova Nawrizbiyke Qanat qizi</i>	
Sonlarni obrazlar bilan bog'lash orqali mantiqiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirish metodikasi.....	92
<i>Kalekeeva Sarbinaz Turkmenbaevna</i>	
Methodology of Teaching English to Preschool Children	96
<i>Khurshida Tojimurodova</i>	
Malaka oshirish jarayonida yo'riqchilarning kasbiy kompetentligini takomillashtirishning ijtimoiy zaruriyati..	100
<i>Ch. B. Nalibayeva</i>	
O'qituvchilarning o'quvchilar bilan hamkorlik munosabatlari	103
<i>G'aniyeva Sayyora Saidmurod qizi</i>	
Falsafada haqiqatni izlash: empirizm va rasionallizmning o'rni.....	106
<i>Boymirzayeva Xurshida Sobirovna</i>	
Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun axborot bilan ishlashni o'rgatishning didaktik asoslari.....	110
<i>Ismoilov Ravshan Yakubjon o'g'li</i>	

An Evaluation of the Impact of The Theme-Based Approach on Young Learners' Speaking Development..	113
Khamraeva Gulchekhra Ibrakhimovna	
O'smirlar o'rtasida o'zaro hamkorlikni rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar	118
Majidov Jasur Baxtiyarovich, Xolmatova Dilorom Vahobjon qizi	
Informatika fanini o'qitishda mobil dasturiy vositalaridan foydalanish imkoniyatlari	123
Jo'rayev Ilhom Isxoqovich	
Muqimiy asarlari vositasida talabalarda kitobxonlik tizimini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalardan samarali foydalanish	126
Muxlisa Satriddinova Muhitdinova	
Korpus lingvistikasida lingvostatistik tahlil metodi	132
Nuriddinov Abrorbek Sayfiddin o'g'li	
Bo'lajak o'qituvchilarni ruhlantirish va o'ziga bo'lgan ishonchini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish	136
Umarova Feruzabonu Bobir qizi, Samandarova Dildora Javlon qizi	
Tizimli-faoliyatli yondashuv asosida umumpedagogik akt kompetentlikni shakllantirish muammosining nazariy-metodologik jihatlari.....	139
Saloxiddinova Umidaxon Mansurjon qizi	
Nutqiy kamchiliklarni kamaytirishda o'yinlarning o'rni.....	143
Jabborova Oltinoy	
Matn bilan ishlash bosqichlari va ularning ingliz tilini o'rgatishdagi didaktik ahamiyati	146
Soliyev Umidjon Yulchivoyevich	
Ta'lim tizimini boshqarishda talabalar boshqaruvining qiyosiy tahlillari	150
Uzaqov Nomozali Hamdamovich	
Zamonaviy ta'lim muassasalarida pedagoglarning boshqaruv malakasini rivojlantirish yo'llari	153
Z. M. Zarifova	
Rossiya imperiyasining Surxon vohasi qishloq xo'jaligi va irrigatsiya tizimidagi siyosati tarixi	159
Abdurashidov Anvar Abdurashidovich	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari katta guruh tarbiyalanuvchilarini badiiy adabiyot bilan tanishtirish texnologiyalari.....	164
Axmadaliev Sidiqjon Yigitallievich	
Ota-onalarning ta'lim sifatiga ta'siri.....	167
Axmadqulova Ozodaxon Xamidullo qizi	
Surxon voxasi toponimlarining tarixshunosligi.....	170
Boboyeva Sitara Ro'zimaxmatovna	
O'zbek etnopedagogikasi rivojlanishining nazariy asoslari.....	174
Davlatova Shaxnozaxon Doniyor qizi	
Sihatgohlarda davolanuvchilar salomatligini saqlashda jismoniy tarbiya vositalaridan samarali foydalanish texnologiyalari.....	178
G'aniyev Suxrob Abduvali o'g'li, Ergashov Shoxrux Yusuf o'g'li	
Ikkinchi jahon urushi davrida Surxon vohasi ayollarining maorif va madaniyat sohasiga qo'shgan munosib hissalari.....	183
Hakimova Muyassar Rashidovna	
Kitob mutolaasining pedagogik-psixologik asoslari	188
Il'yasova Dilshoda Akmal qizi	
O'zbekiston tarixini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, Turkistondagi siyosiy jarayonlar, Turkiston muxtoriyati.....	191
Isaev Oybek Axmed o'g'li	
Boshlang'ich ta'limda ona tili fanidan mustaqil ishlarni tashkil etishda matnlar ustida ishlash metodikasi....	195
Iskandarova Maftuna Quvondiq qizi	
Sinfidan tashqari tadbirlarda o'smir yoshdagi o'quvchilarning ijtimoiy tashabbuskorligini tarbiyalash metodi.....	199
Latipova Nigoraxon Isakovna, Ibraimov Xolboy Ibragimovich	
Tarixni o'rganishda yordamchi tarixiy fanlarning ahamiyati	202
Maxmatkulova Nozikoy Choriyevna	
Increasing the Efficiency of Economic Education Through Project-Based Educational Technologies	210
Nurmatova Maftuna Ilkxamovna	
Rassom O'rol Tansiqboyev asarlari vositasida maktabga tayyorlov guruhi bolalarini tabiat manzarasini chizishga o'rgatish.....	213
Po'latov Foziljon Usibjonovich	

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida lingvistik kompetensiyasini rivojlantirishda raqamli ta'lim vositalarining o'rni.....	216
Qayumova Odinaxon Buvarayim qizi	
Milliy o'zlikni anglashni shakllantirishning pedagogik asoslari.....	219
Sa'dullayeva Sarvinov Ubadullo qizi	
Neyrodinamik gimnastikalar yordamida o'quvchilarning matematik tafakkurini rivojlantirish.....	223
Sanobar Ibragimovna Kenjayeva	
Talabalarni ma'naviy tarbiyalash diagnostikasi va korrektsiyasi.....	228
Saotmuradova Zebo Yuldash qizi	
Musiqiy-nazariy fanlarni o'qitishda axborot kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llashning xususiyatlari.....	232
Shukurova Nilufar Gayratovna	
Maktabgacha ta'lim direktori shaxsiy kompetensiyasini rivojlantirish bo'yicha ilg'or xorijiy tajribalardan foydalanish.....	237
Ravshanova Nargiza Norboyevna, Suvonova Sohiba Eshquvvat qizi	
Surxon vohasining ijtimoiy hayotida sog'lomlashtirish oromgohlarining o'rni.....	241
Tilovov Qorjov Bekbayevich	
O'quvchilarning ma'naviy immunologik tarbiyasini shakllantirishning ilmiy asoslari.....	248
Toshmamatova Shoxsanam Muzaffar qizi	
Theoretical Foundations, Essence, Content and Forms of Economic Education for Students of Grades 5-6 of Secondary Schools.....	251
Turakhanov Oybek Davlatovich	
Tarbiyachining shaxsiy fazilatlari va pedagogik mahorati.....	257
Usarova Muborak Xabibulla qizi, Abduraxmanova Matluba Kamoliddin qizi	
Boshlang'ich ta'limda kommunikativ yondashuvga asoslangan o'qitish metodlarini takomillashtirish usullari.....	260
Xoliqova Matluba Mardon qizi	
Xorijiy tillarni o'qitishning zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish jarayonini takomillashtirishning shakl, metod va vositalari.....	263
Xudoyqulova Sevara Yorqul qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ma'naviy tarbiyasida xalq pedagogikasi an'alaridan foydalanish.....	266
Yunusova Dildoraxon Xikmat qizi	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tanqidiy fikrlashini rivojlantirish.....	270
Yusufaliyeva Gulnora Abdurahmonovna	
Способы и средства обучения ценности времени в младших классах (на уроках русского языка).....	275
Ниязова Хилола Хаят кизи	
Психологические, лингвистические и педагогические компоненты в раннем обучении иностранным языкам в эпоху цифровизации образования.....	278
Турдикулова Эъзозхон Эркинжон кизи	
5–7-sinflar ingliz tili darsliklaridagi muloqot matnlarining tahlili.....	281
Abdumurodova Dilnoza Azimjon qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining intellektual ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirishning mazmuni.....	284
Abduraxmonova Noila Nasim qizi	
Boshlang'ich ta'lim yo'nalishida tabiiy fanlar nazariyasi va metodikasi fani rivojlanish tarixi.....	289
Abduraxmonov Zaribjon Mansurovich, Umaraliyeva Baxtilaxon Raxmonali qizi, G'ofurova Zarnigorxon Shuxratovna	
Informatika darslarida o'quvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning nazariy asoslari.....	293
Ahmadova Kamola Ahmad qizi	
Methodology for Increasing the Efficiency of Training 10–12-Year-Old Tennis Players.....	297
Akhmedova N. I.	
Musiqqa ta'limi yo'nalishi talabalarida ingliz tili fani doirasida kasbiy-muloqotni rivojlantirish tamoyillari.....	301
Ashurova Zulayxo Erkinovna	
Pedagogik oliy ta'limda "tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi" modulini o'qitishning pedagogik va metodik xususiyatlari.....	306
Boliyeva Lola Shukurovna	
O'zbek tilida rang bildiruvchi leksik birliklarning tarixiy-etimologik tahlili.....	309
Rahmon Ernazarov	
Maktabgacha ta'limda kompyuter texnologiyalari orqali bolalarning intellektual rivojlanishini ta'minlash.....	313
G'ulomova Muxlisa Ulug'bek qizi	

Maktabgacha ta'lim muassasasida huquqiy tarbiyani amalga oshirish yo'llari.....	317
Karimova Umida Sharopovna	
Raqamli ta'lim muhitini shakllantirish asosi sifatida kichik maktab o'quvchilariga informatika va axborot texnologiyalarini o'qitishning o'quv-uslubiy ta'minoti.....	322
Mamajanov Raxmatilla Yakubjanovich, Aliyev Mahmud Muso o'g'li	
Использование личностно-ориентированных образовательных технологий в дошкольном образовании	327
Мирзатова Гулшода Худойбердиевна	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida rivojlantirish mohiyati.....	332
Najmiddinova Saodat Abdvohid qizi	
Ta'lim jarayonida mozaika texnologiyasi asosida bo'lajak o'qituvchilarning intellektual kompetentligini rivojlantirish.....	335
O'rinov Rustambek Yoqubjonovich	
Oilaviy munosabatlarga ijtimoiy-psixologik ta'sirlar va ularning ahamiyati	340
Otanazarova Muhayyo Uktamova	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari sharoitida bolalarning harakat faoliyatini maqsadli rivojlantirish texnologiyasi	344
Radjapova Gulbahor Mamatraimovna	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda refleksiv ko'nikmalarini shakllantirish metodik muammo sifatida...	348
Raxmonova Iroda Samijonovna	
Voleybol sport seksiya mashg'ulotlarini tashkil etishda ishlab chiqilgan ilmiy-metodik dastur va anketa so'rovi natijalari tahlili	352
Sulaymonov Jahongir Solijonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining adabiy va nutqiy kompetensiyalarni rivojlantirishda interfaol va kollaborativ metodlar qo'llanilishi	361
Temirova Iqbol Sadriddinovna	
Zamonaviy gumanitar bilimlarda "axborot kompetentligi" tushunchasining tarixiy-mantiqiy tahlili.....	365
Xoshimova Xulkaroy Xoshimjon qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning o'quv-bilish faolligini rivojlantirishda bolalar adabiyotidan foydalanish metodikasini takomillashtirish.....	369
Yuldoshova Mehriniso Ochildiyevna	
Gumanitar fanlarda milliy folklordan foydalanishning ahamiyati.....	372
Abduxakimova Maxfuza Abduraxmonova	
Методика усовершенствования коммуникативной толерантности детей в процессе изучения русского языка и литературы в начальных классах	376
Тошматова Мукаррам Джумановна, Дадаева Фируза Акрамовна	
Психологические, лингвистические и педагогические компоненты в раннем обучении иностранным языкам в эпоху цифровизации образования	380
Турдикулова Эъзозхон Эркинжон кизи	
Формирование коммуникативных умений учащихся младших классов средствами филологических наук	383
Хожиева Малика Хусниддиновна	
The Formation of Syntactic Paradigmatics.....	388
Turdiyeva Nilufar Anvarovna	
Oliy ta'limda zoologiya fanini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida o'qitish metodikasini takomillashtirish.....	391
Xonnazarova Mamlakat To'liqinova	
O'zbek kurashchilarining kurash usullari va taktik harakatlarini o'zlashtirish darajalari.....	395
Qon'irbaev Dastan	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida atrof olamga nisbatan mas'uliyatliklikni takomillashtirish mexanizmi	399
Abdulhakimova Fotima Turduqil qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalar kreativ fikrlashini rivojlantirishning pedagogik-psixologik qonuniyatlari	403
Abdusattorova Umida Abdusamat qizi	
Raqamli dasturiy vositalari asosida organik kimyo fanini o'qitish jarayonini tashkil etish yo'nalishlari	406
Ametova Guljamila Elbrusovna	
Fanlararo aloqadorlik asosida tayanch kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari...	410
Babayeva M. A.	

Rahbarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishni boshqarish chora-tadbirlari.....	413
Bagmatov Davlatjon	
Rivojlanayotgan davlatlarda ota-ona va farzand munosabatlari.....	418
Bobojonova Nazira Merganboy qizi	
Huquqiy fanlarni innovatsion o'qitish usullarining afzalliklari	422
Dauletbaeva Jadiraxan Aliy qizi	
Ona tili o'qituvchilarining nutqi bilan bog'liq muammolar va unga doir yechimlar	426
G'. Do'stmurodov	
Barqaror rivojlanish kontekstida maktabgacha ta'lim: bolalarda ekologik ongni shakllantirish.....	430
Hoshimova Dilnoza Boymirzoyevna	
Duduqlanishni bartaraf etishda kompleks yondashuv	433
Ibroximova O'g'iloy Inomjon qizi	
Transformatsiya-lashayotgan jamiyatda yoshlarning shaxsiy resurslari va psixologik barqarorligi	437
Irisbayeva Qunduzxon	
Talabalarda kasbiy kreativlik ko'nikmalarini shakllantirish samaradorligi va uning natijalari	440
Ismanova Ma'mura Abdumom'inovna	
Maktabgacha yoshdagi serebral falajli bolalarda nutq va motorikani rivojlantirish	444
Isodullayeva Iqboloy Sodiqjonovna	
Talabalarining intellektual-kognitiv salohiyatini rivojlantirishda kredit-modul tizimining pedagogik jihatlari ..	447
J. Otepbergenov	
Yashil suvo'tlar (Chlorophyta) bo'limini o'qitish metodikasi	451
M. N. Xayitova	
Bo'lg'usi pedagoglarda empatik kompetensiyalarni rivojlantirish: zamonaviy yondashuvlar va amaliy strategiyalar	457
Mambetkarimova Indira Polatbaevna	
An Analysis of the Present-Day use of English Folklore in Education.....	460
Maxsudaliyeva Ranokhon Bakhodir qizi	
Yoshlarda kasbiy motivatsiyani shakllantirishning psixologik xususiyatlari	463
Mirzaxmatova Sayyora Saydaxmatovna	
Kasbiy kompetensiya tushunchasi va uning mohiyati	466
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna	
Boshlang'ich sinfda matematika o'qitishni tashkil qilish shakllari	471
Norquvatova Diyora Davron qizi	
Zamonaviy ta'limda inklyuziv yondashuvlar: o'qituvchilarning kasbiy tayanchlarini takomillashtirish.....	475
Olimova Nodirabegim Ibrohimjon qizi	
Jadidlar ta'lim orqali jamiyatni o'zgartirishga intilganlari, ularning maqsadlari va erishilgan natijalar.....	479
Omonov Asliddin Sunnatovich	
O'zbek tilida rang bildiruvchi leksik birliklarning tarixiy-etimologik tahlili.....	481
Rahmon Ernazarov	
Boshlang'ich ta'lim – inson kamolotining ilk poydevori!.....	485
Ravshanova Ra'no Raup qizi	
Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetensiyasini shakllantirishda zamonaviy raqamli texnologiyalardan foydalanish	489
Saidova Dilnoza Baxtiyor qizi	
Mental arifmetika orqali bolalar intellektini rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	493
Saydaliyeva Umidabonu Sharifjon qizi	
Innovatsion ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf ona tili darslarining samaradorligini oshirish muammosi	496
Sharipova Sevara Erkin qizi	
CEFR doirasida arab tilida yozma nutq kompetensiyasini baholash mezonlari va amaliy usullar	499
Sindarova Malika Aziz qizi	
VARK ta'lim modelining pedagogik oqibatlari	503
Temirova Mushtariybonu	
Kasbiy rivojlanish soatlarida boshlang'ich sinf o'qituvchilarining metodik tayyorgarligini rivojlantirish	507
Temirova Rushana Ravshan qizi, Nishonova Durdona Olimjon qizi	
Teaching on Empty: Burnout Challenges in Elt Classrooms	511
Usmanova Nilufar Xasan qizi	
Ona tili ta'limini tashkil etish jarayonining ilmiy-nazariy tendensiyalari	514
Uzoqova Maftuna Abdirazzoqovna	

Критическое мышление в контексте эмоционального интеллекта.....	518
Нажмудинова Мадина Халимовна	
Реформа образовательной системы для повышения качества и доступности образования, как одна из целей устойчивого развития	521
АскарOVA Ф. А.	
Yengil atletika sport turida uzunlikka sakrovchilarni mashg'ulot jarayonida tezkor-kuch sifatlarini rivojlantirish uslubiyati.....	528
Ro'zmetov Rasul Tangirberganovich	
Nutq – ijtimoiy taraqqiyot omili sifatida: maktabgacha yoshdagi bolalarda shakllanish bosqichlari va yondashuvlar	532
Sharipova Guzal Sodiqovna, Xabibullayeva Maftunaxon Vaxobjon qizi	
Maktabga tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarida multimedia vositalari orqali nutq madaniyatini shakllantirish modeli.....	535
Abduvaliyeva Farida Salimjon qizi	
Yoshlarni ijtimoiy-pedagogik hamkorlikda tarbiyalash tendensiyalari	539
Abirova Umida Nazarovna	
Tanqidiy fikrlash: tushunchasini tahliliy idrok etish	543
Akabirova Mexriniso Baxtiyorovna	
Nutq nuqsoniga ega bolalar diqqat xususiyatlari	547
Akbarova Ziyoda Qurbonjon qizi	
Milliy tarbiya asoslari fanini o'qitishning amaliyotdagi holati	550
Alisher Tursunov	
Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi asosiy omillar va ularni bartaraf etish yo'llari	554
Beketov Nurseit Alijan o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining atrof-muhitga ekologik munosabatini oshirishda ekskursiya mashg'ulotlarini o'tkazishda raqamli texnologiyalarning o'rni	558
Bovanova Umida Abduvahabovna, Meliqulova Oybahor Farhod qizi	
Neyropedagogika va zamonaviy ilmiy yondashuvlar	564
Duschanova Nilufar Sabirbayevna	
O'yin texnologiyasi asosida bolalarda muloqot madaniyatini rivojlantirish	567
Eshmuratova Gauxar Maxsudovna	
Maktabga tayyorlov guruhi bolalarida konstruksiyalashga oid ko'nikmalarni shakllantirish	570
Eshonqulova Ma'suda Xabibovna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantirish markazlaridagi ta'limiy faoliyatlarni kuzatish va tahlil qilish metodikasi.....	573
Fayziyeva Mabudaxon Muxammadjonovna	
Duduqlanuvchi bolalar nutqini rivojlantirishda logopedik texnologiyalarning o'rni	576
Mahkamova Umida Abdusattorovna	
Kurash mashg'ulotlarining o'quvchilarni axloqiy tarbiyalashdagi roli: an'anaviy sportning pedagogik imkoniyatlari	579
Muratov Muzaffar Shermamatovich	
Autizm sindromli bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishda korreksion ishlar.....	582
Nabiyev Ravshanjon Shavkatjon o'g'li	
Sharq ma'rifatparvarlari va ularning gender tengligi haqidagi qarashlari	586
Norimonova Gulmira Ulug'bek qizi	
Sport vositasi orqali yoshlar o'rtasida ekstremizmning oldini olish yo'llari va mexanizmlari.....	589
Nosirova Dilnoza Sobirovna	
Sportchilarning individual funksional xususiyatlariga asoslangan mashg'ulot yuklamalarini optimallashtirish yo'llari	593
Olimov Shahobiddin Maribboy o'g'li, Sulaymonova Maktuba Xusan qizi	
Kasbiy sifatlarini takomillashtirishda raqamli texnologiyalar foydalanish.....	597
Otanazarova Mohira Xamidbekovna	
Biologiya fanining ta'limdagi o'rni va o'qitishdagi muammolar.....	601
Pulatova Elnora Kadirovna	
Boshlang'ich sinf darsliklaridagi antroponimlarning funksional, leksik, semantik, morfologik tadqiqi	606
Qarshiyeva Gulbahor Shamil qizi	

Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda refleksiv ko'nikmalarni shakllantirish metodik muammo sifatida .	609
Raxmonova Iroda Samijonovna	
Professional Standards for Pre-Service Teachers	613
Sardor Rakhmanov	
Ta'limni raqamlashtirish sharoitida bo'lajak texnologiya o'qituvchilarini kasbiy faoliyatga tayyorlashning pedagogik imkoniyatlari	619
Sayidova Muxtaram Xamidullayevna	
Ingliz tilini o'rgatishda multimodal yondashuv asosida ta'limiy videolardan foydalanish strategiyasi	623
Solijonova Mohlaroyim Abdumalik qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini matn ustida ishlash ko'nikmalarini shakllantirishda interfaol metodlardan foydalanish	628
Sotiboldiyeva Shoxista Jaloliddin qizi, Shodmonqulova Sevara Rahmonqul qizi	
O'quv-tarbiyaviy vaziyatlarni loyihalashtirish asoslarida talabaniy tarbiyaviy jihatlarini takomillashtirish ..	632
Temirov Ma'ruf Shuhrat o'g'li	
Tikuv buyumlarini konstruksiyalash va modellashtirishning avtomatlashtirilgan tizimlari fani orqali talabalarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari	638
Umarova Fotima Abduraximovna	
Bo'lajak o'qituvchilarda xalq pedagogikasi vositasida milliy xarakter xususiyatlarini shakllantirish omillari	641
Usmonova Muattar Bahadirjonovna, Hasanboyeva Kamola Dilmurod qizi	
Raqamli ta'lim texnologiyalarning bugungi kunda ta'lim sohasidagi qo'llanilishi	647
Xamroyeva Madina Dadajonovna, Umarov Husan Lazizi o'g'li	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni boshqarishni takomillashtirish	650
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna, Li Zin Bo	
Geografiya ta'lim yo'nalishi talabalarini o'qitish metodikasi va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga oid tadqiqot ishlarining tahlili	655
Xodjaniyazova Shoxsanam Ergash qizi	
O'tkir Hoshimovning "Tushda kechgan umurlar" romanida inson va uning ruhiyati	660
Xolmatova Ro'zixon Akmaljon qizi	
Talabalarda liderlikni shakllantiruvchi ijtimoiy-pedagogik omillar	663
Xoshimova Muazzamxon Zaynalobidinovna	
Creative Games and Project-Based Learning in Physics Lessons	666
Yorqinbek Abduraimjanovich Mamatokhunov	
Теоретические основы и практическое применение компетентностного подхода в обучении физике	670
Абдулхаким Хакимов	
Роль инклюзивной игровой деятельности в социальной адаптации детей с инвалидностью дошкольного возраста	673
Плиева Руслана Владимировна	
"Beruniy asri" yoxud Beruniyning xarizmatik qobiliyati va uning boqiy ilmiy merosi	676
Saifnazarov Ismoil, Sultonov Tursinboy	
Значение наблюдения и педагогической диагностики в инклюзивном образовании	682
Тургунова Нилуфар Абдусаломовна	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ekologik dunyoqarashini shakllantirish texnologiyalari	685
Xaydarova Shaxlo Narzullayevna, Azimova Gulmira Xayrullayevna	
Диалог культур в рассказе "Келинка" галины ширяевой: гендерная и этнокультурная перспектива ..	689
Чернова Татьяна Алексеевна	
Ijtimoiy va gumanitar fanlarning pedagogik ahamiyati: Xo'ja Vali avlodlari misolida	692
Umurov Sharif Rajabovich	
Raqamli ta'lim sharoitida talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirishning ilmiy-metodik asoslari: didaktik yondashuvlar va ilg'or ilmiy modellarning tahlili	695
Umarova Zaxro Abduraxim qizi	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni o'qitishda innovatsion yondashuvga oid dolzarb masalalar	701
Sharofat Juraqulova Baxtiyorovna	
Bo'lajak ingliz tili mutaxassislarining sun'iy intellekt kompetensiyasi	704
Ibragimova Hilola Bahodirjon qizi	
Oliy ta'lim muassasalari talabalari orasida kurash sport turini keng rivojlantirish	709
Ochilov Elbek Olimovich	
Muhandislik grafikasi ta'limida talabalarning grafik ishlarni bajarish ko'nikmalarini rivojlantirish	712
Ashirboyev A. O., Muxamedjanova G. J.	

Futbol mashg'ulotlarida o'quvchilarda jamoaviy ruhni pedagogik usullar bilan rivojlantirish	715
<i>Axmedjanov Shuhrat Boltayevich</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili ta'limida nutqiy va lingvistik kompetensiyalarini shakllantirish	718
<i>Bamullayeva Shodiyona Nasrullo qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim o'quv dasturlarining sifat va samaradorligini oshirishning nazariy hamda ilmiy asoslari	721
<i>Esanov Muzaffar Xoshimovich</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarni innovatsion pedagogik faoliyatga tayyorlash texnologiyalari	726
<i>Eshmuminova Dilshoda Iskandarovna</i>	
Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida pedagogik yondashuvlarning roli	730
<i>Jumanova Iroda Shokirjon qizi</i>	
Arab xattotlik san'atining rivojlanishi	733
<i>Mamarajabov Mirqosim Ramazon o'g'li</i>	
Educational Effectiveness of the Question-and-Answer Technique in Working With English Texts	737
<i>Muradulloyeva Sevinch Soxibjon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf matematika va geometriya darsliklarida STEAM yondashuvi asosida o'qitishning imkoniyatlari	740
<i>Nazarova Shahzoda</i>	
Boshlang'ich ta'lim o'quv jarayoniga sun'iy intellektni tatbiq etishning metodik asoslari (sinfdan tashqari ishlar misolida)	744
<i>Nigmatullayeva Matluba Izatullo qizi</i>	
Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining o'quvchilarda ijtimoiy faollikni shakllantirishdagi pedagogik imkoniyatlari	748
<i>Normaxmatov Ilhom Zayniddinovich</i>	
Boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining imkoniyatlari	751
<i>Qurbonov Sanjar Rajabboyevich</i>	
Sportchi salomatligini baholashda zamonaviy texnologiyalar	754
<i>Samandarov A. X.</i>	
Sport tashkilotlari uchun marketing, e-marketingning foydalari	758
<i>Samatov Javlonbek Abdukayumovich</i>	
Futbol o'yinlari orqali o'quvchilarda jismoniy tarbiya pedagogikasining ahamiyati	762
<i>Sattarov Qarshiboy Norqulovich</i>	
Kichik maktab yoshidagi bolalarda lingvistik kreativ intellektni shakllantirishning pedagogik shartlari	765
<i>Shodiyev Rizamat Davronovich, Jabborova Maftuna Komil qizi</i>	
Ota-onalar bilan samarali hamkorlikni tashkil etishda direktorning strategik yondashuvi	770
<i>Tog'ayeva Shahnoza Shavkatovna</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa tinglash	774
<i>Xodjayeva Nilufar Latipovna</i>	
Talabalarda kitobxonlik madaniyatini targ'ib qilish orqali sog'lom fikrlarni shakllantirish masalasi	778
<i>Xudayberganova Nargisa Qurbonbayevna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tafakkurini rivojlantirishda interfaol metodlarning ahamiyati	782
<i>Xursanova Marjona Baxtiyor qizi</i>	
Sun'iy intellekt – bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilari ta'limini modernizatsiya qilish vositasi sifatida	785
<i>Yoqubaliyeva Dilafruz Payzidin qizi</i>	
Tibbiy pedagogika: kasbiy ta'limda sog'lom turmush tarzi shakllantirishning psixopedagogik asoslari	788
<i>Ziyatov Muhammad Namazovich</i>	
Интерактивное обучение в развитии личности и критического мышления студентов	792
<i>Рысова Галия Байбулатовна</i>	
Значение искусственного интеллекта в области педагогики на основе мультимедийных приложений	795
<i>Begaliyev Fayzali Umaraliyevich</i>	
Favqulodda vaziyatlarning oldini olishga qaratilgan tibbiy profilaktik ishlar	798
<i>Mahmudov Otamurod Hoshimovich</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida haykaltaroshlik san'ati bilan korrupsiyaga qarshi boshqaruv mexanizmlarini shakllantirish	802
<i>Toshpulatova Fotima Saydullayevna</i>	
Tinglab tushunish kompetensiyasini rivojlantirishda yuzaga keladigan qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish usullari	805
<i>Abdulvohidov Turg'unali Abduqaxxor o'g'li</i>	
Zamonaviy pedagogik jarayonlarda uzluksiz kasbiy rivojlanish va uning o'quvchilarning natijalariga ta'siri	808
<i>Ahadova Mushtariybonu Akmal qizi</i>	

Tibbiyot ta'limida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari	811
<i>Amonova Madina Furkatovna</i>	
Matematika fanini o'qitishda fanlararo integratsiya.....	814
<i>Arabboyeva Zamiraxon Tadjibayevna</i>	
PISA 2025 tadqiqotlariga doir tajriba sinov ishlari (O'zbekiston misolida).....	817
<i>Doniyorov Muxiddin Normamatovich</i>	
Maktabgacha ta'limning rivojlanish markazlarida ta'lim-tarbiya jarayonida o'yinlardan foydalanish va tahlil qilish.....	820
<i>Eshmuratova Gauzar Maxsudovna</i>	
Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etish	824
<i>Matjanova Gulzada Annabayevna</i>	
Al-Xorazmiy asarlari vositasida talabalarda analitik fikrlashni rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	828
<i>Qaxxorova Shaxnoza Abduvasit qizi</i>	
Xalq og'zaki ijodi vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarida mehnat tarbiyasini shakllantirish	832
<i>Rahmonova Zamiraxon Yakubovna</i>	
Jonli tabiat burchagini tashkil etish metodikasi.....	835
<i>Yaylovboyeva Maftuna Lochinbek qizi</i>	
Maktabga tayyorlov yoshidagi bolalarda raqamli intellekt (DQ) va divergent fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish.....	838
<i>Yusupova Xabiba Iriskulovna, Nazarmatova Dilshoda Umarali qizi, Xusanova Dilraboixon Botiraliyevna</i>	
Integratsiyalashgan ta'lim jarayonida yaratiladigan metodikalar va loyiha ishlari.....	843
<i>Ergasheva Mahbuba</i>	
Инновационные педагогические подходы в системе образования и их эффективность	846
<i>Уринбаев Исроилжон Кадиржонович</i>	
Pedagogik faoliyatda kasbiy stress va uni keltirib chiqaruvchi omillar.....	851
<i>Boymirzayeva Nafisaxon Baxodir qizi</i>	
Talabalarda milliy tarbiya va axloqiy immunitet tushunchalarini rivojlantirishning milliy-tarixiy kontekstual jihatlarini	855
<i>Rasulov Baxtiyor Maxmudjonovich, Abdullayeva Arofatxon Abduvaxobovna</i>	
TRIZ texnologiyasi – uchinchi renessans poydevori	860
<i>Yusupova Gulshiraxon Zinatdinovna</i>	
Yoshlar mafkurasini shakllantirishda hozirgi zamon ijtimoiy tarmoq va raqamli platformalarning o'rni.....	865
<i>Xonimov Sharofiddin Bahodirovich</i>	
O'zbek tilini o'qitishda raqamli ta'lim resurslarining o'rni va xususiyatlari.....	870
<i>Ashurbayeva Rukiya Kaxxarovna</i>	
Xiva xonligining tashqi savdo aloqalari tarixidan	874
<i>Abduraimova Charos Nodir qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorlarini boshqaruv madaniyatini shakllantirish omillari.....	878
<i>Abduraxmonova Xurshida G'ofurovna</i>	
Gandbol sport turini umumiy o'rta ta'lim maktablarida rivojlantirish.....	881
<i>Ahmadjonov Dilmurod Davronjon o'g'li, Abduraxmonov Saydillo Xakimovich</i>	
PIRLS xalqaro tadqiqotida matn, topshiriqlar va baholash mezonlari	884
<i>Amonova Aziza Saydulloyevna</i>	
Tibbiyot ta'limida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari	888
<i>Amonova Madina Furkatovna</i>	
Morfonologiya va uni umumiy ta'lim tizimida o'qitish	891
<i>Asatullayeva Dilnavoz Jondullayevna</i>	
Biologiya darslarida lokal darajadagi texnologiyalardan foydalanish metodikasi	894
<i>Azimov Ibragimjon Toshpo'latovich, Mirzaboev Timur Bisenboy o'g'li, Toshpo'latova Nigina Ibrohimjon qizi</i>	
Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining shakllari va umumiy tuzilishi	898
<i>B. R. Xudoyberdiyev</i>	
Cognitive Justification of Humor in Modern Linguistics	901
<i>Bektoshev Mubashirkhon Odilbek Ugli</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ijodiy qobiliyatlarini innovatsion yondashuv asosida rivojlantirish.....	905
<i>Botirova Lobar Kamolovna</i>	
Toshkent viloyatida rekreasion faoliyat rivojlanishining asosiy muammolari	910
<i>Djurayeva Lobar Vaxitovna</i>	

Didactic Features of Using E-Portfolios in Continuing Professional Development of Teachers	915
<i>Erkaboyeva Saodathon</i>	
O'quvchilar xulqida yuzaga keladigan salbiy o'zgarishlarning koreksiylashga xizmat qiladigan manbalar	918
<i>F. A. Choriyeva</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida chet tilida lug'at boyligini oshirishning samarali usullari	921
<i>G'ulomjonova Mubdi'ma G'ayratjon qizi</i>	
Kitobxon badiiy adabiyotni qanday anglaydi	924
<i>Hamdamova Dilshoda Rustamjon qizi</i>	
Zamonaviy ta'limda talabalarda ma'naviy qadriyatlarni rivojlantirishning pedagogik asoslari	928
<i>Ibragimova Dilnoza Rashid qizi</i>	
The Pedagogical Role of the Community in Promoting Abilities of Students	931
<i>Isabayeva Dilfuza Komiljonovna</i>	
Ta'lim sifatini oliy ta'lim tashkilotlarida yaxshilashda til bilishning o'rni	934
<i>Isaqulova Baxtigul Xo'jamovna</i>	
Madaniyatlararo muloqot kompetensiyasini rivojlantirishda ingliz tili darslarida interaktiv media vositalarining ta'siri	938
<i>Ismoilova Zarifa Abduqaxxorovna</i>	
O'quvchilarda tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirishda xalqaro baholash dasturlaridan foydalanish metodikasi	942
<i>Jabborova Shahodat Ibrohim qizi</i>	
Boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarida deontologik qadriyatlar va professional etikani rivojlantirish	945
<i>Kalandarova Fazilat Toxirovna</i>	
Voleybolda maxsus chidamlilikni rivojlantirishning umumiy tushunchalari	948
<i>Karimova Gulhayo Botirjon qizi</i>	
The Portrait of the Image of Manfred in the Translation of J.G. Byron's Poem "Manfred"	953
<i>Kurbonov Parda Akhmedovich</i>	
Suv aralashmasi temperaturasi aniqlash	958
<i>Mamatova Go'zaloy Jo'ramirzayevna, Mashrabboyeva Mubina Bobomurod qizi, Abdurahmonova Gulasal Avazbek qizi</i>	
Yosh bokschilarning texnik-taktik harakatlarini takomillashtirish yo'llari	961
<i>Mamatqulov Xusanboy Baxtiyor o'g'li</i>	
Maktab direktorlarini qo'llab-quvvatlashda asosiy ustun amaliyotlar va O'zbekiston ta'lim tizimida ularni qo'llash imkoniyatlari	965
<i>Mamura Tadjibayeva</i>	
Adabiy ta'limda scamper metodining qo'llanilishi	969
<i>Marjona Toshpulatova</i>	
Maktabgacha ta'limda tayanch kompetensiyalarni shakllantirishda matematika va savod asoslarining didaktik yechimlari	974
<i>Mingboyeva Guldorxon Maxmudovna</i>	
Umumta'lim maktablarida inklyuziv ta'limni joriy etishning dolzarb muammolari va mavjud imkoniyatlari ..	977
<i>Mo'minova Qunduz Xolmamat qizi</i>	
"Jasper Jones" as New Life Given to The Novel "To Kill a Mockingbird"	982
<i>Nargiza Akhrorova</i>	
Sun'iy intellekt asosida matematik masalalarni yechish algoritmlari	985
<i>Oqnazarov To'liqin Jalilovich, Jo'rayev Mardon</i>	
Matematika darslarida kombinatorika elementlari va mantiqiy masalalar yechishga o'rgatish metodikasi ..	990
<i>Panjiyeva Shahlo Zulfixor qizi</i>	
Bo'lajak xorijiy til o'qituvchilari lisoniy-muloqot kompetentligini rivojlantirishga qo'yiladigan didaktik talablar	993
<i>Raximova Charosxon Baxromjon qizi</i>	
Kurash texnikasi va taktikasini bolalarga o'rgatish yo'llari	996
<i>Raxmonov Dilmurod Nusratovich</i>	
Pedagogical Technologies in Modern Education: Trends and Applications	999
<i>Salimova Bakhora Khurbanovna</i>	
Global ta'lim makonida milliy tarbiyani rivojlantirish istiqbollari	1003
<i>Sanaqulov Sardor Istamqulovich</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida so'z turkumlari mavzusini o'rgatishda qiziqarli o'yinlardan foydalanish	1006
<i>Shomurotova Sevinchoy San'at qizi</i>	

Kredit-modul tizimida texnologik fanlar o'qituvchilarini tayyorlashda raqamli avtomatlashtirilgan o'quv modullari yaratish imkoniyatlari	1009
Turdikulova Sevara Abdumo'minovna	
Tyutorlik faoliyatining zamonaviy ta'lim tizimidagi ahamiyati va murabbiylik an'analarning uzviyligi	1012
Ubaydullayev Zuxriddin Botirovich	
O'zbekistonda til ta'limida innovatsiyalar: sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalar yondashuvi	1016
Umarova Iroda Shavkatjon qizi	
Pedagogical Situation of Developing Students' Critical Thinking	1020
Usmonova Oydin Sherali kizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida pedagogik texnikani rivojlantirishning didaktik omillari	1024
Xolmo'minova Bahora Abduljalolovna	
Bo'lajak chet tili o'qituvchilarining ijodiy kompetensiyasini rivojlantirishga qo'yiladigan didaktik tamoyillar.	1027
Xurshidjon Raximov Xursandjon o'g'li	
O'zbekistonda steam ta'lim tizimini tatbiq etishning nazariy aspektlari	1031
Yaxshiboyeva Sitara Toshpulat qizi	
Oliy ta'limda talabalar ijodiy salohiyatini shakllantirishda pedagogik innovatsiyalarning o'rni va imkoniyatlari	1034
Yuldashev Abdurauf Ro'zmatjonovich	
Talabalarda nutqiy faoliyatni rivojlantirishga doir olib borilayotgan ishlarning joriy holati	1037
Yusufova Gulhayo Nosirxon qizi	
Ingliz tili fanini o'qitishda (PBL) loyiha va muammoga asoslangan metodika: O'zbekiston tajribasi va xalqaro amaliyot	1040
Zarina Tasheva Djumayevna	
Актуальные проблемы изучения русского языка	1043
Абдуллаева Нигора Курбановна	
Применение цифровых средств обучения в курсе "Окружающий мир" для изучения народной экологии в начальной школе	1046
Бобаева Зиёдахон Махамаджон кизи	
Tasviriy san'at darslarini o'qitishga innovatsion yondashuv	1049
N. P. Kaipov	
Важность разработки стратегических программ развития страны	1052
Каримова Нуржахон Олим кизи	
Pedagog kadrlar kasbiy kompetentligi diagnostikasining kvalimetrik texnologiyalari	1056
Mirsoliyeva Muhabbatxon To'xtasinovna	
Анализ элективных курсов по информатике в зарубежных странах и их аналогов в системе образования Узбекистана	1060
Урынбаева Азада Бахадировна	
Multimedia texnologiyalarining ta'lim tizimiga integratsiyasi	1064
Raximova Dilfuza Abduraxmonovna	
Talabalarining kiberpedagogik kompetensiyasini rivojlantirishning didaktik ta'minoti	1068
Bekchonova Shoiri Bazarbayevna	
Ta'limda IOT&AI texnologiyalari imkoniyatlari	1072
Badalxodjayev To'liqinjon Ikramiddinovich	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini o'tkazish metodlari	1076
Eshturdiyev Abbos Erkin o'g'li	
Yosh basketbolchilarni umumiy chidamliligini rivojlantirish bilan bog'liq muammo va yechimlar	1079
Mamatov Pahlavon Urayimjon o'g'li	
O'zbek oilalarida o'smir yigitlarni axloqiy tarbiyalashda etnopedagogika elementlaridan foydalanish	1082
Nuradinov Furqatjon Rashidovich, Eshpo'latov Bekzod Muxiddin o'g'li	
Muammoli ta'lim texnologiyalari asosida o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishini takomillashtirish	1085
Otamurodova Yaxshigul Farxodovna	
Maktab ta'lim jarayonida o'quvchilarning tayanch kompetentlik darajasini baholash	1088
Sabitova Kamola Furkatovna	
So'z va san'at: adabiyot darslarida san'at namunalaridan foydalanish	1094
Sharipov Elmurod Sa'dulla o'g'li	
Bo'lajak logopedlarni korreksion jarayonlarini tizimli tahlil qilishning pedagogik imkoniyatlarini takomillashtirish (DENS-terapiya misolida)	1098
Toshturdiyeva Zoyira Dusmurod kizi	
O'rta va uzoq masofalarga yugurish texnikasini o'rgatish usullari	1101
To'xtanazarov Qahramon Abduvahobovich	

Futbol o'yinida to'p olib yurish texnikasi va taktikasi asoslari	1105
<i>Tursunqulov Mansur Mahmud o'g'li</i>	
Sport mashg'ulotlari jarayonida sportchilarni milliy harakatli o'yinlar vositasida jismoniy qobiliyatini rivojlantirish texnologiyasi(qo'l to'pi sport turi misolida)	1109
<i>Xayitboyev Nabijon Sheraliyevich</i>	
Глобализация, современность, узбекский язык и национальная идентичность	1113
<i>Думахонова Шодихон Искандар кизи</i>	
Talabalarning kasbiy tayyorligida raqamli savodxonlikning ta'siri	1118
<i>Orunbayeva Uminiso Sharabidinovna</i>	
Методические рекомендации для учителей начальных классов по использованию ИКТ на уроках математики	1123
<i>Тухтаева Шахноза Маратовна</i>	
Ona tili ta'limi jarayonida nutqiy kompetensiyalar ustida ishlash	1127
<i>Umurova Ruxshona Isomiddin qizi</i>	
Ko'rish nuqsoniga ega bolalarning psixik rivojlanishida korreksiya va kompensatsiya	1130
<i>Ergasheva Fayoz Bahodir qizi</i>	
Индивидуальный подход в управлении интенсивностью и нормами нагрузки на этапе предподготовки у бегунов на средние дистанции	1134
<i>Гофуров Омадбек Ғайратжон ўғли</i>	
Yosh bokschilarni musobaqa faoliyatining obektiv malumotlar	1138
<i>Qon'irbayev Dastan</i>	
O'quvchilar kognitiv faolligining rivojlanishiga ta'sir etuvchi o'ziga xos jihatlari	1142
<i>Panjiyev Maqsud</i>	
Methods and Techniques for Teaching English Literature	1146
<i>Abdramanova Dilbar Purxanatdin qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'tkaziladigan jismoniy tarbiya darslarining zamonaviy ta'lim texnologiyalari	1151
<i>Ikrarov Amirbek Aminovich, Xudaybergenov Umidbek Yusufbayevich</i>	
Musiqqa o'qituvchilarining pedagogik mahorati	1154
<i>Rustamova Maxsuma Farxodbek qizi</i>	
Badiiy idrok va estetik tarbiyada didaktik o'yinlarning ahamiyati	1157
<i>Salimova Ganjina Salomovna</i>	
Психолого-педагогические условия эффективного использования интерактивных игровых методов	1159
<i>Хафизова Машхура Аминовна</i>	
Особенности использования метода проектов в процессе дошкольного образования	1163
<i>Эшпулатов Шакир Набиевич, Пардаева Гульчебра Сафаровна</i>	
Bo'lajak texnologik ta'lim o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini halq xunarmadchiligi asosida tayyorlash jarayoni pedagogik muammo sifatida	1168
<i>Amanbayev M. A.</i>	
Autizm spektri buzilishi bo'lgan bolalarda psixomotor va fazoviy tasavvurlarni shakllantirishning korreksion yondashuvlari	1172
<i>Usmanova Nilufar Ilhom qizi</i>	
Matematika fanida animatsiya va 3D grafiklardan foydalanish	1177
<i>G'ofurov Jamoliddin Xusniddinovich</i>	
Gender zo'ravonligining oldini olishda huquqiy va ijtimoiy mexanizmlar	1184
<i>Abdukaxorova O'g'iloy Isroiljon qizi</i>	
Zamonaviy ingliz diaxronik korpuslari asosida Mediatextcorpus.com tahlili	1186
<i>Ataboyev Nozimjon Bobojon o'g'li</i>	
Erta yoshdagilar uchun pedagogik-psixologik yondashuvlar: maktabgacha va boshlang'ich ta'limda shaxsiy rivojlanishga ta'sir etuvchi omillar	1191
<i>Azizova Shodiya Utkur qizi</i>	

ERTA YOSHDAGILAR UCHUN PEDAGOGIK- PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR: MAKTABGACHA VA BOSHLANG'ICH TA'LIMDA SHAXSIY RIVOJLANISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR

Azizova Shodiya Utkur qizi

Alfraganus universiteti, Pedagogika kafedrası
Pedagogika va psixologiya 3-bosqich talabasi

ORCID: 0009-0004-9088-853X

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha va boshlang'ich ta'lim bosqichlarida bolalarning shaxsiy va kognitiv rivojlanishiga pedagogik va psixologik yondashuvlarning ta'siri tahlil qilinadi. O'yin orqali o'rgatish, faoliyatga yo'naltirilgan yondashuv, sensomotor metodlar, STEAM va SEL kabi zamonaviy strategiyalar ko'rib chiqiladi. Masalan, STEAM (fan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika) faoliyati bolalarda tanqidiy fikrlash, muammo yechish va hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantiradi. SEL (ijtimoiy-emotsional o'qish) esa bolalarning o'zini anglash, hissiyotlarni boshqarish va mas'uliyatli qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantiradi. Maqolada, shuningdek, erta yoshdagi psixologik muammolar va ularni bartaraf etish usullari ilmiy asosda yoritiladi.

Kalit so'zlar: erta yosh, maktabgacha ta'lim, boshlang'ich ta'lim, psixologik yondashuv, pedagogika, rivojlanish, STEAM, SEL.

Abstract: This article explores the impact of pedagogical and psychological approaches on the personal and cognitive development of children in preschool and early primary education. It analyzes methods such as learning through play, activity-based learning, sensomotor development, and innovative strategies like STEAM and SEL. STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics) promotes critical thinking, problem-solving, and collaboration in children, while SEL (Social-Emotional Learning) fosters self-awareness, emotional regulation, and responsible decision-making. The article also discusses common psychological issues in early childhood and scientifically grounded approaches to addressing them.

Key words: early childhood, preschool education, primary education, psychological approach, pedagogy, development, STEAM, SEL.

Аннотация: В статье рассматривается влияние педагогических и психологических подходов на личностное и когнитивное развитие детей в дошкольном и начальном образовании. Анализируются такие методы, как обучение через игру, деятельностный подход, сенсомоторное развитие, а также современные стратегии STEAM и SEL. STEAM (научные, технологические, инженерные, художественные и математические дисциплины) способствует развитию критического мышления, решения проблем и сотрудничества. SEL (социально-эмоциональное обучение) – осознанию себя, управлению эмоциями и ответственному принятию решений. Также рассматриваются распространённые психологические проблемы раннего детства и научно обоснованные способы их решения.

Ключевые слова: ранний возраст, дошкольное образование, начальная школа, психологический подход, педагогика, развитие, STEAM, SEL.

KIRISH

Inson hayotining dastlabki bosqichlari – ayniqsa, maktabgacha va boshlang'ich ta'lim davri – shaxsning psixologik va intellektual rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Bu bosqichda bola dunyo haqidagi dastlabki tasavvurlarini shakllantiradi, o'zini ijtimoiy muhitda tutishni o'rganadi, shuningdek, asosiy bilim, ko'nikma va malakalarni egallay boshlaydi. Mazkur bosqichda ta'lim jarayoni faqat didaktik vositalar orqali emas, balki psixologik qonuniyatlarni inobatga olgan holda tashkil etilsa, uning samaradorligi sezilarli darajada oshadi.

Psixologik-pedagogik yondashuvlarning uyg'unligi bolaning moslashuvchanlik, tanqidiy fikrlash va emotSIONAL muvozanatini shakllantirishga xizmat qiladi. Shu jihatdan pedagogik faoliyatni bola psixikasining o'ziga

xos xususiyatlari bilan muvofiqlashtirish – zamonaviy ta'limdagi asosiy prinsiplaridan biri hisoblanadi. Ushbu maqolada biz aynan shu integratsiyalashgan yondashuvlarni, ularning afzalliklari va amaliy ta'sirini tahlil qilamiz.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Wahyuningsih va boshq. (2020) STEAM (fan, texnologiya, muhandislik, san'at, matematika) maktabgacha yoshda ijodkorlikni, muammo yechish, tanqidiy fikrlash va o'zini anglashi kabi kognitiv va emotsional ko'nikmalarni qanday rag'batlantirishini tahlil qiladi. Ularning sharhlariga ko'ra, bu metod bolalarda "öz-o'zini anglash" va ishonchni ham oshiradi.

Erol & Erol (2023) STEAM darslarining ijtimoiy jihatiga urg'u berib, bola o'rtasidagi hamkorlik, hamfikirlik va mas'uliyat hissini kuchaytirishini qayd etadi.

Dokkumara va boshq. (2021) SEL dasturlari – bolalarda hissiy intizom, muomala va nazoratni rivojlantiradi. Ushbu tizimli sharhda SEL aralashuvlarining o'qitish muhitida hissiy va ijtimoiy moslashuvni oshirishini ko'rsatadi.

Ngo Thi Thu Hien va hamk. (2025) tahliyotida Vygotsky, Bronfenbrenner va Erikson nazariyalariga asosan, psixologik va ijtimoiy makonlar muhiti bolalarda avtonomiya, hamdardlik va hamkorlik ko'nikmalarini shakllantiradi. Bu esa bolalarning shaxsiy rivojlanishiga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatadi researchgate.net.

"STEAM in Early Childhood" (2025) maqolasida maktabgacha pedagoglar va bolalarning STEAM yondashuvini qanday qabul qilishlari va o'qituvchilarning bu yo'nalishda bilim bechora ekanligi yoritiladi; STEAMda zamonaviy dars qurish yo'llari tahlil qilingan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda shaxsiy rivojlanishga ta'sir etuvchi asosiy omillar:

- **Irsiyat (biologik omillar):** Bolaning tug'ma xususiyatlari, genetik moyilligi va jismoniy salomatligi uning shaxsiy rivojlanishiga ta'sir qiladi.
- **Oila:** Oila muhiti, ota-onalar tarbiya uslubi, oiladagi munosabatlar, iqtisodiy holat va ijtimoiy qo'llab-quvvatlash bolaning shaxsiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi.
- **Maktab va jamiyat:** Maktab muhiti, o'qituvchilarning yondashuvi, tengdoshlar bilan munosabatlar, ijtimoiy me'yorlar va madaniy ta'sir bolaning shaxs sifatida shakllanishiga ta'sir ko'rsatadi.
- **Ta'lim:** Ta'lim sifati, o'quv dasturlari va o'qitish usullari bolaning bilim darajasi, qobiliyatlari va dunyoqarashining rivojlanishiga ta'sir qiladi.
- **Ijtimoiy-iqtisodiy omillar:** Bola yashayotgan ijtimoiy muhit va iqtisodiy sharoitlar uning rivojlanishiga ta'sir qiladi. Kam ta'minlangan oilalarda o'sgan bolalar rivojlanishda qiyinchiliklarga duch kelishi mumkin.

Shaxsiy rivojlanishga ta'sirni yumshatish bo'yicha tavsiyalar:

- **Hamkorlik:** Ota-onalar, o'qituvchilar va jamiyat bolaning shaxsiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlash uchun birgalikda harakat qilishi kerak.
- **Rivojlanish uchun imkoniyatlar:** Bolalarga har tomonlama rivojlanish imkoniyatlarini yaratish, ularning qiziqishlari va qobiliyatlarini rag'batlantirish muhim.
- **Innovatsion va moslashuvchan ta'lim:** Ta'lim tizimi bolaning ehtiyojlariga mos innovatsion va sifatli ta'limni ta'minlashi zarur.
- **Teng imkoniyatlar:** Ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni hal qilish orqali bolalar uchun teng imkoniyatlar yaratish lozim.

TAHLIL VA NATIJALAR

Maktabgacha yoshda psixologik rivojlanish va uning pedagogik asoslari. Maktabgacha yoshdagi bolalarda psixologik rivojlanish – sezgi, harakat, emotsiya, til va tafakkur kabi asosiy psixik funksiyalarni shakllanish jarayonidir. Bu davrda bola tashqi olamni faol o'rganadi va mustaqil fikrlashga qadam qo'yadi. Piaget ta'kidlaganidek, bu yoshda bola "sensorimotor" bosqichda bo'lib, bu uning tasavvur, o'yin va imitatsiya orqali atrof-muhitni anglashda katta rol o'ynaydi.

Pedagogik faoliyatda bu xususiyatlar inobatga olinib quyidagi metodlardan foydalaniladi:

- O'yin asosida o'rgatish (gamebased learning),

- Sensorika vositalari (Montessori usullari),
- Vizual materiallar va jismoniy faollik,
- Faoliyatga asoslangan o'qitish (activitybased learning).

Bu yondashuvlar bolalarning kognitiv, ijtimoiy va emotsional kompetensiyalarini rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi.

Boshlang'ich ta'limdagi psixologikpedagogik muvofiqlik. Boshlang'ich ta'limda bola maktab muhiti bilan tanishadi, qat'iy jadvalga o'rganadi, mustaqil ishlashga tayyorlanadi. Ammo ba'zi hollarda moslashuv qiyinchiliklari yuzaga keladi. Psixologik-pedagogik muvofiqlik – ta'lim metodikalarini bolaning individual psixik xususiyatlariga moslashtirish – aynan mana shu davrda zarur bo'ladi.

Bandura ijtimoiy o'rganish nazariyasi bo'yicha bola kattalarni kuzatish va taqlid qilish orqali xatti-harakatlarni o'rganadi. Shu sababli, o'qituvchi, otaona va maktab muhiti bolaga ijobiy o'rnak bo'lishi lozim. Vygotskiy esa "yaqin rivojlanish zonasini" (Zone of Proximal Development) konsepsiyasini ilgari surib, bolaga doimiy ravishda o'ziga qiyinroq vazifalar berish kerakligini ta'kidlaydi.

Zamonaviy yondashuvlar: STEAM, CLIL va SEL. Zamonaviy ta'lim metodikalaridan foydalanish XXI asr kompetensiyalarini shakllantirish uchun zarurdir:

- **STEAM** (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics): muammolarni tahlil qilish, muhandislik fikrlash, ijodiy yondashuvlarni uyg'unlashtiradi. Bu yondashuv maktabgacha va boshlang'ich ta'limda tajribalar, konstruktorlar va san'at orqali ilmiy tushunchalarni anglashga xizmat qiladi.
- **CLIL** (Content and Language Integrated Learning): ta'lim va tilni birgalikda o'rgatish, masalan biologiya ingliz tilida o'rgatilishi orqali til va kognitiv rivojlanishga xizmat qiladi.
- **SEL** (Social and Emotional Learning): hissiy savodxonlik, empatiya va hissiy boshqaruvni shakllantiradi.

Psixologik muammolar va ularni bartaraf etish strategiyalari. Ta'lim jarayonida keng tarqalgan muammolar – diqqat yetishmovchiligi, emotsional beqarorlik, o'z-o'zini past baholash va ijtimoiy moslashuv muammolari – quyidagi yondashuvlar orqali hal etiladi:

- **Kognitivbehavioural yondashuv:** bolalar o'z fikr va xatti-harakatlarini anglab, ularni ijobiy yo'nalishga o'zgartirish orqali selfefficacy va motivatsiyani oshiradi.
- **Otaonalar bilan ishlash:** otaonalarini pedagogik va psixologik bilimlar bilan ta'minlash, ularning mavqeini mustahkamlash.
- **Psixodiagnostika:** Goodenough, Raven matritsalarini, Bender testi kabi vositalar orqali bolaning rivojlanish darajasini aniqlash va shaxsiy yondashuvlarni lozim qilish.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqorida bayon etilgan fikrlar va ilmiy tahlillar asosida quyidagi xulosalarga kelish mumkin:

Pedagogik va psixologik yondashuvlarning uyg'unligi bolaning har tomonlama rivojlanishi uchun zamin yaratadi. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ta'lim jarayonida nafaqat bilim berish, balki bolaning emotsional, ijtimoiy va kognitiv jihatdan rivojlanishi ham muhimdir. Bu jarayonda psixologik yondashuvlar (masalan, zonalar nazariyasi, motivatsion yondashuvlar) pedagogik metodikalar bilan uyg'unlashganda maksimal samara beradi (Vygotskiy, 1978; Berk, 2013).

Har bir bola – bu noyob shaxs, unga individual yondashuv zarur. Bolalar individual ehtiyoj, qiziqish va qobiliyatlarga ega. Ularning rivojlanish bosqichlarini hisobga olgan holda moslashtirilgan ta'lim strategiyalari (differensial ta'lim, qo'llab-quvvatlovchi muhit) ularning o'zini namoyon qilishiga imkon yaratadi. Bu yondashuv bolaning ijtimoiy moslashuvi va psixologik barqarorligini oshiradi.

Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim muassasalarida emotsional xavfsizlik muhitini yaratish – eng muhim vazifalardan biridir. Emotsional xavfsiz muhit – bu bolaning o'z fikrini erkin ifoda etishi, xatolardan qo'rqmasligi va o'zini qadrlangan shaxs sifatida his qilishi mumkin bo'lgan ta'lim makonidir. Psixologlar fikricha, bunday muhit bolada salohiyatni to'liq namoyon etish imkonini beradi.

Zamonaviy metodlar (STEAM, CLIL, SEL) yordamida bola faolligi, qiziqishi va o'ziga bo'lgan ishonchi ortadi. Integratsiyalashgan o'qitish metodlari – xususan, CLIL orqali chet tilida fanni o'rganish, STEAM orqali muammo hal qilish ko'nikmalari, SEL orqali emotsional ong va empatiya shakllanishi – bolada faollik va o'ziga bo'lgan ishonchni mustahkamlashga xizmat qiladi. Ushbu metodlar XXI asr ta'limining ustuvor yo'nalishlari sifatida e'tirof etiladi.

Ta'lim jarayonida ota-onalar bilan faol va sifatli hamkorlik bolaning barqaror psixologik holatini ta'minlashga yordam beradi. Ota-onalar bilan muntazam va konstruktiv muloqot – bolaning ijtimoiy va emotsional rivojlanishi uchun muhim. Ota-ona ishtirokida tashkil etilgan tadbirlar, maslahatlar, psixologik treninglar orqali bolaga bo'lgan qo'llab-quvvatlash kuchayadi va u o'zini qadrlangan, tushunilgan his qiladi (Epstein, 2001).

Psixologik diagnostika va monitoring tizimini joriy etish zarur. Maktabgacha va boshlang'ich bosqichda bolaning rivojini muntazam baholab borish orqali erta bosqichda muammolar aniqlanadi va ularning oldi olinadi. Diagnostik testlar (masalan, Raven, Bender-Gestalt, Goodenough) yordamida individual rivojlanish xaritasi tuziladi va pedagogik strategiyalar unga moslashtiriladi.

Ta'lim jarayonini ijtimoiy adolat tamoyillariga asoslash muhimdir. Har bir bolaning kelib chiqishi, madaniyati va oilaviy sharoitidan qat'i nazar, unga teng imkoniyatlar yaratish ijtimoiy adolatning asosiy mezonidir. Inkluziv ta'lim va psixologik qo'llab-quvvatlovchi dasturlar bu borada muhim rol o'ynaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Bandura, A. (1977). Social Learning Theory. PrenticeHall.
2. Bruner, J. (1977). The Process of Education. Harvard University Press.
3. Goodenough, F. L. (1926). Measurement of Intelligence by Drawings.
4. Montessori, M. (1967). The Absorbent Mind. Holt, Rinehart and Winston.
5. Piaget, J. (1951). Play, Dreams and Imitation in Childhood. Routledge.
6. Vygotskiy, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press.
7. Berk, L. E. (2013). Child Development. Pearson.
8. CASEL. (2020). Framework for SEL Competencies.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.